

Tisztelt Belügyminisztérium!

A tűzvédelmi szabályzatról, a tűzvédelmi házirendről, valamint a tűzvédelmi oktatásról szóló belügyminiszteri rendelet (<https://kormany.hu/dokumentumtar/a-tuzvedelmi-szabalyzatrol-hazirendrol-valamint-a-tuzvedelmi-okt-sz-bm-rend>) társadalmi egyeztetése keretében a Lánglovagok Egyesület elnökeként, a közhasznú szervezet képviselőjeként a következő észrevételeket teszem.

Előzmények:

Az állam működésének további egyszerűsítésével összefüggő rendelkezésekről szóló 2023. évi LXX. törvény 2024. január 1-jével módosítja a tűz elleni védekezésről, a műszaki mentésről és a tűzoltóságról szóló 1996. évi XXXI. törvényt. A módosításnak a szakmai egyeztetése elmaradt, a társadalmi egyeztetés során a szakmai szervezetek heves tiltakozását figyelmen kívül hagyták. A törvénymódosítás súlyosan gyengíti a tűzvédelmet, veszélyezteti a munkavállalókat.

Ilyen háttérrel állt neki a Belügyminisztérium, hogy a tűzvédelmi szabályzat készítéséről szóló 30/1996. (XII. 6.) BM rendelet helyett új jogszabályt alkosson. Ennek során szakmai egyeztetést szintén nem tartottak, a szakmai szervezeteknek csupán a társadalmi egyeztetés során van lehetőségük a véleményüket kifejezni.

Tűzvédelmi Szabályzat és Tűzriadó Terv:

Sajnálatosan a Tűzvédelmi Szabályzat és a Tűzriadó Terv átfogó reformja elmaradt, így a tűzvédelmi törvény keretei között kellene belőle kihozni tűzvédelmi szempontból a legjobbat.

Előljáróban, mindkét dokumentum egy cím, tehát a szavakat nagy kezdőbetűkkel kellene írni.

A 2. § g) pontból az tűnik ki, a jogalkotó továbbra sem érti, hogy a Tűzvédelmi Szabályzatot a gazdálkodó tevékenységet folytató magánszemélyekre, jogi személyekre írjuk, a Tűzriadó Tervet épületre. Tehát elképzelhető, hogy egy gazdálkodó tevékenységet folytató magánszemély, jogi személy üzemeltet több épületet, de azokból nem mindegyik kötelezett Tűzriadó Terv készítésére. Ilyen esetben a tűz esetén végrehajtandó feladatokat és viselkedési szabályokat, a végrehajtásért felelős beosztásokat be kell írni a Tűzvédelmi Szabályzatba vagy sem? Ebből is látszik, ez a rendszer ebben a formájában nem megfelelő, mert a Tűzvédelmi Szabályzatot nem gazdálkodó tevékenységet folytató magánszemélyekre, jogi személyekre kellene írni, hanem létesítményekre.

A Tűzvédelmi Szabályzatot vezető tisztségviselőnek kell kiadnia, a tűzvédelmi szakember csak elkészíti. Így a 2. § j) pont nem elegendő, szükséges a Tűzvédelmi Szabályzatot kiadó neve, beosztása, aláírása, a kiadás (hatályba lépés) dátuma.

Előfordulhat olyan gazdálkodó tevékenységet folytató magánszemélyek, jogi személy, amely Tűzvédelmi Szabályzat készítésére nem kötelezett, de ha kötelezett lenne, akkor Tűzriadó Terv készítésére is. A 3. § (1) bekezdése miatt ha önkéntesen készítenek Tűzvédelmi Szabályzatot, és nem elégszenek meg az Általános Tűzvédelmi Szabályzattal, akkor Tűzriadó Terv készítésére is kötelezettek lesznek. Ennek az lesz a vége, hogy még csak Tűzvédelmi Szabályzatot se készítenek. Szakmailag elfogadható az lenne, ha a Tűzriadó Terv nem a Tűzvédelmi Szabályzat mellékletét képezné, hanem

függetlenül attól, hogy a gazdálkodó tevékenységet folytató magánszemélyek, jogi személy Tűzvédelmi Szabályzat készítésére kötelezettek-e vagy sem, el kelljen készíteni, ha a kötelezettségi feltételek teljesülnek; ez azonban a tűzvédelmi törvény felhatalmazásának hiánya miatt nem valószínű, hogy ebben a körben megvalósítható lenne.

Általános Tűzvédelmi Szabályzat:

A szakmai szervezetek már a tűzvédelmi törvény társadalmi egyeztetése során, csupán a terv ismeretében kifejtették aggályaikat az Általános Tűzvédelmi Szabályzattal kapcsolatban. A mostani jogszabálytervezet alapján egyértelmű, hogy ez a szabályzó teljes mértékben alkalmatlan a munkavállalók részére, az 1996. évi XXXI. törvény haladéktalan módosítására lenne szükség, hogy ezt eltöröljék.

Egyébként pedig mivel ez egy cím, a szavakat nagy kezdőbetűvel kellene írni, tehát Általános Tűzvédelmi Szabályzat. Az 1. mellékletben az írásmód sikerült, a jogszabály törzsszövegében nem.

A tűzvédelmi törvény alapján az Általános Tűzvédelmi Szabályzat gazdálkodó tevékenységet folytató magánszemélyek, jogi személyek esetében állhat fenn, amennyiben nincs Tűzvédelmi Szabályzatuk. Az 1. melléklet I/1. pontja, majd későbbi rész azonban csak szervezetről ír.

Felhívom a figyelmet, hogy a beépített tűzjelző berendezés kézi jelzésadójának jelölése létesítési követelmény. Így a III/1. b) pontban az 1. képen lévő tűzvédelmi jel nem feltétlenül igaz. Például elképzelhető, hogy a 2/2002. (I. 23.) BM rendelet szerinti tűzjelző tábla van kitéve.

A III/3. pontban a 4. képen lévő tűzvédelmi jel csak az egyik, a már rég hatályon kívül helyezésre érett 2/1998. (I. 16.) MüM rendelet alapján más elfogadott tűzvédelmi jel is van a tűzoltó készülékre.

Tűzvédelmi Házirend:

A 30/1996. (XII. 6.) BM rendeletben még sikerült helyesen leírni, Tűzvédelmi Házirend. Mivel ez egy cím, így a szavaknak nagy kezdőbetűvel kell lenniük.

Az 5. § (1) bekezdésében a feltételek felsorolásánál az eddigi „és” helyett vessző van, ami sokat nem segít az értelmezésben. Feltételezhetően arra gondolnak, hogy mindkét feltételnek teljesülnie kell ahhoz, hogy kötelező legyen a Tűzvédelmi Házirend. Szakmailag azonban indokolt lenne, hogy a kettő közül bármelyik feltétel teljesül, akkor már el kelljen készíteni a dokumentumot. Sőt, fontos lenne szigorítani is, már három építményszint, valamint öt lakó- vagy üdülőegység esetén is kelljen.

Az 5. § (1) bekezdésében zavart okoz, hogy a kidolgozás kötelezettsége is meg van határozva, holott csak a kiadás a lényeg, a kidolgozást akár más is végezheti. Ugyanakkor felhívom a figyelmet, hogy a Tűzvédelmi Házirendek kiadóinak nincs semmilyen jogi lehetőségük a szabályzó betartására. Ráadásul értelmetlen megtartásról és megtartatásról beszélni, mert szabályokat nem meg-, hanem betartani kell.

Ennek megfelelően így kellene fogalmazni: „[...] ezek hiányában az épület, épületrész tulajdonosa Tűzvédelmi Házirend elnevezéssel írásban kiadja az épületre, épületrészre vonatkozó tűzvédelmi használati szabályokat, és gondoskodik ezek megismertetéséről.”

Az 5. § (2) bekezdésébe külön pontba fel kellene venni a közműfőelzárók helyét.

A lakóépületekben előfordulhatnak például üzletek. Az 5. § (2) c) pontja elvileg előírná, hogy az üzletekben is meg kell határozni a tárolás szabályait. Ez teljes mértékben indokolatlan. Ennek megfelelően a c) pont így lenne helyes: „a lakó- és üdülőegységekben, valamint azok kiszolgálását végző helyiségekben, területeken a tárolásra vonatkozó előírásokat.”

Az 5. § (3) bekezdését egyértelműsíteni szükséges, így lenne megfelelő: „A Tűzvédelmi Házirendet a készítésére kötelezett a tűzvédelmi helyzetre kiható változás esetén – beleértve a jogszabályi változást – legkésőbb a változástól számított 30 napon belül átdolgozza és naprakészen tartja.”

Az Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság korábban úgy foglalt állást, ha a Tűzvédelmi Házirendet tűzvédelmi szakember készíti el, akkor az ő neve, aláírása is kell, hogy szerepeljen a dokumentumon, nem csak azé, aki kiadta. Ennek megfelelően az 5. § (2) i) pontja helyesen: „a Tűzvédelmi Házirend kiadójának neve, elérhetősége, aláírása, valamint ha tűzvédelmi szakképzettséggel rendelkező személy készítette, akkor annak neve, elérhetősége, aláírása, tűzvédelmi szakképzettségének megnevezése.”

A legjobb azonban az lenne, ha a 9/2015. (III. 25.) BM rendeletben a Tűzvédelmi Házirend készítését tűzvédelmi szakképzettséghez kötnék. Olyan épületben, ahol beépített tűzjelző vagy tűzoltó berendezés van létesítve, legalább felsőszintű tűzvédelmi szakképzettség, a többi helyen legalább középfokú tűzvédelmi szakképzettség lenne indokolt.

Tűzvédelmi oktatás:

A 6. § (1) bekezdésében az „évenként” meghatározást pontosítani kell, nehogy az forduljon elő, hogy két egymást követő évben a december 30-án és január 1-jén tartott tűzvédelmi oktatás megfeleljen az előírásnak.

A 6. § (1) bekezdésében az évenkénti tűzvédelmi oktatást ki kellene terjeszteni ezekre az esetekre is:

- ha az üzemeltetett, bérelt épületben, épületrészben tömegtartózkodásra szolgáló helyiség van, vagy az üzemeltetett, bérelt épület, épületrész tetején 300 főnél többen tartózkodhatnak;
- ha az üzemeltetett, bérelt épületben, épületrészben beépített tűzjelző berendezés vagy beépített tűzoltó berendezés van létesítve;
- tűzveszélyes tevékenységet végző munkavállalónál;
- tűzvédelmi szakvizsgára kötelezett tevékenységet végző munkavállalónál.

Meg kellene határozni, hogy a tűzvédelmi oktatást a munkavállalóknál 8 naptári napon belül meg kell ismételni:

- a munkavállaló munkakörének vagy munkavégzés helyének változása esetén;
- a munkavállaló által tűzvédelmi előírás súlyos megszegése esetén;
- a munkavégzése helyszínén történt tüzeset után.

Jelen rendeletmódosítással jelentős mértékben szűkítik az éves tűzvédelmi oktatásban részesülők körét, ezért lényegesen nagyobb hangsúly tevődik a foglalkoztatás megkezdése előtti tűzvédelmi oktatásra. Emiatt is elengedhetetlen lenne a 9/2015. (III. 25.) BM rendelet 7. §-ának módosítása, hogy tűzvédelmi oktatás tartása tűzvédelmi szakképzettséghez legyen kötve.

A 6. § (3) bekezdés b) pontja a most hatályban lévő szabályozáshoz képest jelentősen szűkíti a „menekülési tervek” kihelyezését. Ezeknek amúgy érdemi haszna nem sok volt. Aminek lenne értelme, hogy meghatározott létesítményekben a bejáratok közvetlen közelében, jól láthatóan kihelyezni az alaprajzokat a tűzvédelmi eszközök, berendezések, közműelzárók jelölésével, hogy segítse a beavatkozó tűzoltókat, illetve azon látogatókat, akik tudatosabbak tűzvédelem terén. Ezt legalább az 5000 m² feletti alapterületű kereskedelmi építmények esetén kellene megkövetelni.

A 6. § (4) bekezdésében a kiürítési lehetőség megadását úgy kellene meghatározni, hogy az adott ponttól milyen útvonalakon lehet menekülni.

Budapest, 2023. december 10.

Tisztelettel,